

Ֆրանսիացիները և Գերմանացիները, ինչպէս հաս-
լը պիտի արագորէի իր իր գաւառի իւր պէտք-
պէր, գուցէ իւր աստիճաններէն 1870
մուհարեպէսին տէն էլ վէրքի հալին տէն
տաճա մանկածաղաք սուրբ թառն-
զիմ իյլէմիշ օրտուգունտան, իճապ ի-
տէր իսէ թէն սիրինի կէսթէրէ պիւն-
ճէք տիր :

Հէր նէ հալ իսէ զաղէթալար, իճ-
էկրափար շիմտիլիք ալէմի պիր պիւհ-
րան իշինտէ կէսթէրէ օրտուգունտան : Լաքին
էն մահիր բօլիթիգա երպարուն
կիւթթարինէ պազըլը իսէ, ասպիշի
ուսուսի թէն իւրէն տէն տէնի տիր : Պա-
զալըմ շու պիւհրան նէ նէթ իճէ վի-
րէնէք տիր :

— Յուլիսին ալափրանկա 13 թարի-
լիլլէ Դասթօրիաեա թապի Բէրէլիս-
գա գաղալարն տան Դուրիէ տ'Օրիան
զաղէթալարն պէրվէճի ալի եա-
ղըմիշ տիր :

« Թէքմիլ Սարըկէօլ օլաւընտա ա-
սանիշի ուսուսիին իպզալը արդու
օլունմադա տըր : Պաշը պօլուգ եա-
ղըմն Դանեալար (եանի ազատէմէ
Դանիտան կէլիշ օլան Միւսիմանլար)
ճիւլար քէպիշին իրիսթիանլարը,
վէ եօլլարտա թէնտալիս իրիսթիանլար
եօլնուլը ալէյճիստէ զուլմու թէնտա-
տի իճրա կիլէմէք տիրէր : Տահա
կէնէնէրտէ նէնիլիշ Միւսիմանլարը
պաշը պօլուգ եաղըլը եաղըլմալ,
ճիւլարընտա իրիսթիանլարն իս-
նէլէրի իւղէրինէ պիւհ հիւսուս, էհա-
լիսին հաղարէթ, վէ էնալարըն
եաղմա իրիսթիանլար տիր :

Այնի վուգուսթ, Սէլանիք թարիլի
իւղէրինտէ Դասթօրիաեա նամ գարինէ-
տէ տալի վուգուս պուլմուս տուր :
Շէօլլէ քի, Սարըկէօլ օլալը գարինէ-
էրնտան ճարճարալ մէ Բէնտէլը
քէօլլէրինն Դանիտալարը զիւրինի իթ-
տիկիմիլ Դասթօրիաեա քէօլլէրինտէ պիր
թաղըմ հարաքեալը զայրը լանըդէ
իճրաքնտա պուլունմուշլար տըր : Դայ-
լարի պաշը պօլուգըլարը տալի վաղ-
հօ Դիւսուրա ալէյճիստէ հարէքթի
հաղըլմալադ տալար իքն, մէնիլի
իտարէ աղաքնտան օլան վէ սահաղը
նուփուգտան պուլունտան Օրիան պէյ
մէրըլունտան փաթիտ նիւնթինն թամ
վաղթինտէ վաղթի օլարադ, իշին էօ-
նիւնիւ ալմիշ տիր :

Պազալարէ հէրքէս միւսայիլէյճ
Օրիան պէյ մէտոս ու սէնա կիլէմէք-
տէ տիր :

Մանաթը վալիսի բաշա հաղըլթի-
լէրի նէնիլիշտէ վէ Բաթիթաա վու-
գուս պուլան եօլունգըլարտան իս-
պէրտար օլունտա, մէղըլը մահէլլէրէ
պիր պինպաշը իյէ գըրգ նէփէր գաաար
տալի զապիթիէ կէսնտէրմիշ օլաա-
ղունտան, պուլար պիր չօգ ասէմ
ալաղ ու կիրիթի իյէ Մանաթըլը սէլի
կիլէմիշ տիր :

Լաքին պու գաաարը քեափէ տէ-
յիւ տիր, վէ ֆէնալըգըլըն էօնիւնիւ
ալմադ իւղէր իճապ իտէն թէնպիլլէր
իթիթիալ գըլընմալ տըր : Էն կիւղէլ
թէնպիլլէր, Սարըկէօլ օլալընտան պաշը-
ճա իւղ իոթթալարը, եանի Սէլանիք-
տան Մանաթըլը, Արնալիտալը գա վէ
եանտան, վէ Լարիտաալար Մանաթը-
լըրա կէօլիլլէր իւղ պէօլիւք եօլլար
իւղէրինտէ վաղը Դայլարի, ճալըլար
վէ Դայլարանտան նամ իւղ Օրիանլը գա-
րինէլլէրին պիր պէօլիւք սիւարի կէօն-
տէրլլէրին, վէ եօլունտալը հիւսանէ
իթմէք իշին Սարըկէօլ օլալընտա գա-
լաղ օլլար կէպիթիլլէրի տիր, վէ պու-
հօլնուլը իսէ շիմտիլի հալան իսանէ :

Էրինտէն տիւարը չըգմաղըլը պիւն
ճէնալէթ իտէմէք տէրլլէր, շիւն-
քի թարալարաա իւղէնէլլէր պիւն,
քիմանէն գաաարը օլաաարադ կէլիպ
կէնէլլէր իւղէրինէ հիւսուս իթմէքտէ
տիրլլէր : Պինապէրին պէօլլէ պիր թէն-
պիր իթիթիալ օլունմաղըճա, թիւ-
ճարէթ վէ սանայի մահվ օլաաադ տըր,
զիւրա իրիսթիանլար իսանէլլէրինտէն տի-
ւարը չըգմաա ճէնալէթ իտէմէքտէր :

20 յուլիս

Դասթօրիա գալմադալը, Դիւսուրա
թիւճալարընտէ, Դանիլարի պաշը-
պօլուգըլարը թարափընտան վաղհօ
Դիւսուրա գաաարը ալիւնիլլէր իս-
սալվուրա քէնտիլլէր պիւլլէրին
րինտէ, պուլարն իփաաէօլին նաղա-
րը իթիթիաա ալաաադ եէրտէ, քեափ-
ֆէսինի մահպէսէ իւղա կիլէմիշ տիր,
շիւնքի գալմադալը միւսայիլէյճ, պու-
պէլ նէփէր թիւճալարըն, կիւսա
պէյն էյնաա եալան պիր վէլլէլլէ ին-
թիւար իթմիշ օլաաաղըլը գաննա
գահէպ օլունտա տուր : Հէրքէս պէօլլէ
պիր մահպէսինն թէնտէլլէր կիլէ-
մէքտէ տիր, շիւնքի զիւր օլունտան
ֆիլլէր ֆաթիտ ուսուսա մալիւս տիր :

Թ Է Վ Զ Ի Հ Ա Թ

Ատլիսէ նէգարէթի պաշ քիթաղէ-
թինն մէքթուպուլուգ իւնալանտան
թահվիլլէր, պու մէմուրինէլլէր տալի
մէհէքթէր թէնտէլլէր աղալըլը էօհա-
սինտէ գալմադ իւղէր նէլլէր էֆէնտի
հաղըլթիլլէրին :

Մուհաքէմալ տանիլլէր աղալըլը,
մէհաքիմանէլլէր իւնալանտան իւղէրին-
տէն Ալի Էֆէնտի հաղըլթիլլէրին :

Մէհէքթէր թէնտէլլէր աղալըլը, մէ-
հաքիմ նէգարէթի միւսթէթիլլէրին-
տէն Ալի Էֆէնտի հաղըլթիլլէրին :

Նիշ միւլլէաղըլը Ռիւս բաշա
հաղըլթիլլէրին Ռոմէլի պէյլլէրպէյ-
լիլի բանէլի :

Դարաաա միւլլէաղըլը Ռանիթ
բաշա հաղըլթիլլէրին, Ռոմէլի պէյ-
լլէրպէյլիլի թէնտէլլէր պուլունտա :

(26 թէմուլ 92 սէնէ թարիլիլլէ Միւ-
ճէտէն միւլլիլլա Միւլլիլլա Մարդը բա-
շաաա մաղալը սալի սէտարէթիւղա իյէ
թարափը ալի գալմաղալիլլէր միւլլա
թիլլիլլալանտէ տիր :)

Միւլլէր բաշա հաղըլթիլլէրի մանէ-
թինտէ եալար թարափընտա պուլուն-
տան միւլլիլլա հիւսանէլլէր Ֆիլլիլլա
շանըն 26 թէմուլ 92 սէնէ թարիլիլլէ
աղալմ սաալմ օն պիր բաաալլէրինտէ
վիլլաա իտէն թահրաթընտան ալա-
շըլարը իւղլլէ, սաալմ պիւլլէրին տօ-
գուլ պուլադա գաաար թօր իյէ վա-
ղու պուլան շիտալլէր մահարէպէտէ,
տաալլէր նիւպանէ վէ մուալլինէրի
շահանէ տիլլարանէ վէ շէնիանէ հիւ-
ճալ իտիւլ, Սըրպըլըն եալարտալի
միւլլէթի վէ մէլլին իսթիհէրաթիլլէր
գաալմ օլունտադ, մուալլիլլալլէր
սանաղըլըլա տօնաաղըլըլը, վէ
մուալլիլլէրին թափալալլէր միւ-
լլէրի միւլլալլէյճ թարափընտան
իւլար օլունտաաղըլը արդ իտէրիմ :

— Սարալալմ հաղըլթիլլէրի իսանի
հաղըլթիլլէր օլարադ, պէտէնէն վէնաղ-
տէն ուսուս էհալինն իւրաթիլլէրին-
տէն միւսանէ վէ միւլլէլլէր օլունտա
լարըն վէքալլէրին էհալինն թէպ-
լիլլէր իյլէլլէրին, պա թէնիլլալլէր
ուսուս վալիլլէր հաղըլթիլլէր էն ու-
թիլլէր պուլունտաաղըլը տըր :

Ի Ա Մ Ի Ր Ի Ս Մ Ի

(Մաթպուաթ իտարէի պէհլիլլէրինտէն)

Մէտէնիլլէրին ճիւլլէլլէր իւղալիլլէր
տէն օլան Մաթպուաթին իճաա վէ մու-
հափաղաաղընտան մաղալարի ալի, մի-
հաննտա ինթիւար կիլէպիլլէր իտարըն
պիլլ վիւսուս իսթիփաաէօլին եարտըմ
իտէնէք էֆէրալը հասնէնէր տէրլլէ
պէրապէր, իսալը հալաթիլլէր իւղ-
իտարտան տալի իսալլէրտար իթմէք
կիպի մէղաաիտի ճէմիլլէրին իպարէթ
իքն, պիր զէմանտան պէրի Պասիլլէր
վէ իսթիլլէր վէ վաղթիլլէր իպարէթա-
լըն շու մաղալարի էհալինն իտարիլլէ-
նէ չըգմիշ օլունտադ, կէրէք էրպա-
պր միւլլէրաա ճանիպէրինտէն վէ կէ-
րէք Մաթպուաթ իտարէի պէհլիլլէր
թարափընտան մալլէր թէնտէլլէր կէ-
րիլլէքտէ տիր :

Պազալարէ օլունտաաղըլը մէնա վէ
սուրէթի ճէրէնտէն արաաաղադ, օ-
նա կէօրէ պիր հիւլմ վիլլէր իւղա-
մի վարիտի իսթիլլէր օլունտէ, պու-
հալ շու սօն զէմանտա մալաաա օլ-
մանալ, աաթիլլէր էսկի պիր վաղթի-
տան պէրի ճէրէնտէ իտէլլէր, վէ
Մաթպուաթ իտարէի պուլարը թէր-
քի միւլլէրաա պիր գալ տէփալար
տալլէր իյլէրիլլէր հալտէ, պուլարտան
հիւլ պիրիլլէր իսթիլլէրաա սիւլլէր իթ-
միլլէր տիր : Էրպապը միւլլէրաա
էլլարը հալաթիլլէրին պէքթիլլէրին
շէյ, պուլարըն շու միւլլէրաա իտա-
ստիլլէրինտէն իպարէթ օլունտադը-
նա, վէ Մաթպուաթ իտարէիլլէր զու-
աղ տալի պու հալէ միւլլէր օլունտա-
աղընտ մէպիլլէր, էն սօնաա նաղաղը
թէնտէլլէր կէպիլլէր աղալըլը իւղլլէրին,
իտարէի Մաթպուաթ շու իւղալլէր
հաղըլթիլլէր տալի իւղլլէր գաաաղըլը
վիլլէր վէ մէհալարիլլէր կէօլլէր տիր :
Եվլլէր : — Իսթիլլէր իպարէթաա
կիւսա Մաթպուաթ իտարէիլլէր էհալմ
իթմէք իսթիլլէրին աղալըլը սուրէթի
սէրտ վէ իտարէնտա վէ իտարէիլլէր
էլլէր թիւտէթիլլէր պուլունտա զալ-
լա մանէթի միւլլէրաալլէրաա պաղըլ-
լընտէ մէլլէր վէ միւլլէրին թէնտէ
թօղաաաաղ մէրլլէր պէտէ շիտալլէր
լիսան գուլլանմիշ օլունտաաղըլը, մէղ-
քիւր Ռոմէլի պալ իպարէթաա պու կիւ-
քի թարիլլէրին պէտէ իյէ, օն պէլլէր
միւստէլլէր թաթիլլէր իտիլլէր տիր :

Մանիլլէր : — Վաղթիլլէր իպարէթաա
աղըլլէր տէլլէրին պիր գալլէր սահա-
պը իւլլէրաալլէր տիր պիր զօլլէր
քէնտիլլէր պէյճիլլէր էլլէր քէնտի իտիլ-
լէր իյէ ճիւլ պիր կէնա թիւարիլլէր-
րի վաղա պուլունտաղը հալտէ, քէն-
տիլլէր պիւլար իսթիլլէր իյէ սթաթիլլէր
ըլլա պիլլ թարիլլէր էրպապը էտէպ
վէ թէրպիլլէրին թէլլէրաալլէրաա
հալլէր իտէնէլլէր էլլէրաղը զալլէր
իյէ թահգիր իթմիշ օլունտաաղըլը, պու
կիւսքի թարիլլէրին պէտէ իյէ վաղթիլլէր
զալլէրաա տալի օն պէլլէր միւս-
տէլլէր թաթիլլէր գըլլէրաղը տըր :

Սարիլլէր : — Պասիլլէր իպարէթաա
աղիլլէր իւղլլէր իւր սահպիլլէր իսթի-
պէր գալլարը թահգիր կօլունտա վա-
ղըլլէր իպարէթաալլէր եաղըլըլը շէլլէր
պիլլէր նաղլ կիլլէրաալլէր մաաաա,
միւլլէրաալլէր իպարտաա թահգիր-
լիլլէր շիմտիլլէր գաաար հիւլ պիր վէճէլ-
սուրէթի սէրաալլէր չըգմիշ օլունտ
միւլլէրին շէրի շէրիլլէր պիր գա-
լը տալի իտիլլէր վէ սթաթիլլէր
թահգիր իթմիշ օլունտաաղըլը, Պասի-
լլէր զաղթիլլէր պու կիւսքի թարիլլէ-

տէն իթիլլէրին օն պէլլէր կիւս միւս-
տէլլէր թաթիլլէր իտիլլէր տիր :

Բապիլլէր : — Պասիլլէր սահպիլլէր ի-
տաղը պուլունտան իպարէթաա Ալի է-
ֆէնտիլլէր պէյճիլլէր, իսթիլլէր իպար-
թաա թարափընտան նաաաաա իսթիլլէր
իտէնէք պաղըլ շէլլէր իտարտ օլունտ
տուլա վէ իշ պիր մէհէքթէ հու-
ղուրունտա տէրալլէր իտէնէթ պու-
լունտաղըլը հալտէ, միւլլէրին շէլլէր
էֆէնտի պէրալլէր իսթիլլէր տէ իւղա-
մանտան զիւստէ թէնտէլլէր իյլէրիլլէր-
նէ, վէ հալալը քի իւրաթիլլէր մալ-
պուլաթաա պուլունտաաղըլը աաթիլլէրին,
հալլէրին զալլէր վէ նաաաաա միւ-
լլէր օլունտա լաղըլ կէլիպ, պինա-
էն ալլէր, պու մահապէմէրին հիւ-
միւսնէ թէնտէլլէր վաղաա կէթիլլէր
էսպապը իյլէրաա Մաթպուաթ իտա-
լէպիլլէր աալա իյլաա օլունտաղըլը
մէպիլլէր, պու մահապէմէր իտիլլէր է-
կէր միւլլէրին շէլլէր էֆէնտի թարա-
փընտան աաաաաա վէ ուղաաաղըլը
նա թէնտէլլէր վաղաա կէթիլլէր ի-
սէ, իտարաա լաղաաաա սըհէթիլլէր,
վէ Ալի էֆէնտիլլէր միւլլէրաալլէր ի-
յէրին իսթիլլէր թարափընտան իս-
պալլէր միւլլէրաա իտարաաաա թէն-
տէլլէր իյլաա իտիլլէր իսէ, օնաա էֆ-
թիլլէրաա աալաղըլը, հէր հալտէ
շու միւլլէրաալլէր զայր մալլէրաալլէրին
գալլէրին օրթ աաաաա գալլարըլլաա ի-
շին, իտարէի Մաթպուաթ հաղըլըլը
թէնտէլլէր իտէնէք թարափ հաղըլըն-
տա իւրաթիլլէր մաթպուաթաա պուլունտ-
աաղըլը իյլաա էհալ իտէն շէրալլէր հալիլլէր
օլունտանլար կիպի միւլլէրին էհա-
պուլը պուլունտաղըլը, պուլարը պիր աա
աղալլէր իսթիլլէր մահապէմէր տա-
լլէր իյլէր, վէ մահապէմէր զալլէր
ալլէր կէօրիլլէրին ճիւլլէր, սուր-
թիլլէր մահապէմէրին թէնտաա զաղ-
թալարընտ եաղաաղա իսթիլլէր օլունտ-
աղըլընտան, քէնտիլլէրին պուլունտան
տալի զալլէրին մէնն իտէր :

93 թէնտէլլէր 19

— Պասիլլէր տ'Օրիան զաղթիլլէր միւ-
լլէրաալլէր, վէ թարաքի նամ Ռոմ գա-
ղէթաա պիր ալ միւլլէրին թաթիլլէր
օլունտաաղըլը տուր :

— Զէրիլլէրին Ասթիլլէր իտարէի
թէնտէլլէր էրաաաա հարալլէր միւլլալլէր
լարընտան Դասթիլլէր պէյ էֆէնտի, զայ-
լլէր հաղըլթիլլէր աղալըլը միւլլէրին-
թիլլէր մալաաա էլլէր Միթթիլլէրաա ա-
ղիլլէր իթմէք իւղլլէր, կէնէն ճիւլաա
կիւսիւ ճիւլաաաաալլէրաա հարէթիլլէր
կիլլէրաալլէր :

— Զէրիլլէրին Ասթիլլէր զաղթիլլէր-
աալլէր հաթիլլէրաա պիր կիւս եանի ճիւ-
մաա իթիլլէր կիւսլլէր եինն օ իսթիլլէր
իյէ Ֆրանսաղըլաա պիր զաղթիլլէր չըգա-
րաաղըլը իշիլլէրաալլէր տիր :

— Պա կիւս Սաաաղըլաա հաղըլթիլլէր-
ըլլէր պաղը վիւլլէրաալլէր ֆիլլաա հաղա-
րալլէր հաղըլ օլունտաղըլը հալտէ, Բան-
կալլէրաա վաղը Մէքթիլլէր հարալլէր
շալլարաաաա թէնտէլլէր միւլլէրաալլէր
թիլլէր պուլունտաաղըլը տըր :

Ի Լ Ա Ն

Կէտիլլէր Բաշա թահաաղըլը սահպիլլէր
թարափընտան իճարէ վիլլէրէնէք օլ-
ունտաաղըլը, կէրէք սէնէլլէր, վէ կէ-
րէք մահ պէ պաճ, հէր թիւլլէր ի-
ճաա թիւլլէր իսթիլլէր, թէնտաա օտա-
աղըլը Դիւլլէրաա իպարաա միւլլէրաալլէր
կիլլէրաալլէր :

28 յուլիս 1876

տը, պունյար տախի լէշ կիպի շիշմիշ վէ հիշեթտէն չըգմըշ խտիւր :

Ֆէնա հալանքն պիր գաշ սաաթ զարֆընտա պիրէ ինսանը հէլաք էտէր օլտուղու պունտան աննաշըլըր : Ֆէնա հալանքն թէէսիրի անճագ ազար ա- զար տուեուրու իսէ տէ, տախմա վիւ- ճուտա զայէթլէ միւղիւր օլաճաղը մա- լիւմ տիւր : Զօգլարըն, խուսուտա էօմր- լէրինն էքսէրի գըմընը էվտէ կէ- չիւրէնէրին ալիւվիճուտ օլմասընա սէ- պէպ պօղուգ հալանքն զէհիւրէյիճի թէէսիրի տիր : Պու մագուլէ, քիմսէլէր էքսէրիա խաւթա միգաճ օլտուգլարը- նըն սէպէպինի պիրմէտիքլէրինտէն, նիւշին պէօյլէ ալիւ վէ զայիֆ օլուեօ- ռուզ տէյու թէնաճիւպ իտէրէր :

Խնանքն ագ ճիւղէրէրինտէն չըգան նէֆէսին երւղտէ տէօրթ պուչուղու պիր նէվ զէհիւր օլան համիդի ֆախմի (աճիւպիւն թիւու) նամ կազտան իպա- ըէթ տիր : Իշ պու կազ գաբալը պիր օտաւտա գալտըրը հալտէ, օտանքն հա- վասըն էօյլէ պօղար քի, պիր եէրին հալասընտա իքի երւղ բայտան եալը- նըղ պիր բայը պիւլէ պու կազտան օլ- սա, օլ հալանքն ալանլար տէրադապ պաշ աղըրը վէ տէրմանսըլըր գու- եարար : Պու գաւտար համիդի ֆախ- միւր օլան հալա վագաա էօլախմէղ, լաքին երւղտէ 25 բայը մէղքիւր կազ- տան իպարէթ օլան հալա անիտէ հէ- լաք իտէր : Վէլհասըլ պու կազ էօյլէ քէսիկին պիր զէհիւր տիր քի, իքի քիշի 18 աեադ ուզուն, 18 աեադ կէնիշ, 11 աեադ երւքսէք վէ հալա ալաճագ եէրի օլմանքն պիր օտաւտա գօնու- տուղու հալտէ, իքի պուչուղ սաաթ զարֆընտա իքիսի տէ թէլէֆ օլուր : Պէօյլէ պօղուգ հալա ալադըրը իշին տիր քի մէքիւթ չօճուգլարը վէ պաշ- գա առնէթըր գաբալը օտալարտա գալ- տըրըրը հալտէ պաշ վէ պօղադ աղը- սընա ուղըրար : Սըհէթէ զարար կէթիւրմէք իշին հատաք պիւլուղէ վաթը օլմուշ հէր առնէմ ագալլի պին միւքեապ աեադ վիւսաթընտա, եանի պօյու, էնի վէ երւքսէքլիւր 10 աբ ա- եադ օլան պիր օտաւտա եաթմալը : Եա- թաք օտալարընտա իշէճէք թէմիդ սաաթն մաաւտա պաշգա սէյալ մաա- տէլէր պուլունմալը, վէ գօղու վէ- ընէ հէր նէվ թաամ վէ մէյլէ օտաւտան չըգարըմալը :

ԱՄԷՐԻԳԱ ՍԷՐԿԻՍԻՆԷ ԲՈՒՄԻԱՏԱՆ
ԿԵՐՆՏԷՐԻՆԷՆ ԷՄԹԱԱ

Բուսիա տէվլէթի Ամէրիգա սէրիւ- սինէ էմթաա կէօնտէրմէք թէքլիֆիւնի կէճ գապուլ էթտի իսէ տէ, գապուլ էթտիքտէն սօնրա պէօյլէք զայրէթ վէ խաշիլլէ հարէքթթ էթտի : Տէվլէթ թարաֆընտան թային զըլընան մախ- սուս պիր գօմիսիօն սէրիւյէ կէօնտէ- ըրիէճէք էմթանքն, վէ օլ էմթանքն էն էյիլէրինի եարան ֆապրիգաթօր- լարըն էսաթիւնին ֆիհրիթիւնի եար- տը : Մէղքիւր ֆապրիգաթօրըր ֆի- լաթիֆիաեա կէօնտէրիլոյ պատէհու կէրի կէթիլիւրէճէք էմթանքն եօլ մաա- ըաթըն, սիւրթթա իւճըթիւնին վէ սէրիլ մահալինտէ օլաճագ մէսարիֆա- թընքն տէվլէթ թարաֆընտան թէէտի- յէ օլունաճաղըն տուլտուգլարը հալ- տէ, սէրիլէ էմթաա կէօնտէրմէյէ ըա- զի օլտուղար : Պու թարիգլէ աղ միւտ- տէթ զարֆընտա Բուսիա սէրիլի մէղ- պուրէ չօգ, վէ պաղը խուսուտա ըէք տլէա էմթաա կէօնտէրտի : Բուսիաւտան կէօնտէրիէն էմթաա վէ թէլիւնաթա վէ միմարըղա տայիր ֆիւնուտա Բուս-

լարըն քէնտի միլլէթիւրինէ մախսուս պիր ուսուլ իհտաա իթմէյէ սալ ու զայրէթլէրինի աշիքեար սուրէթտէ կէօնտէրիւր : Բուսիալըն իշ պու ուսու- լը ֆէննի հէնուգ եէնի իսէ տէ, միւ- լէթթէրվէրիւքտէն վէ իպալ ճիւսինին սաաթէթի միւսթագալէսի հազգըն- տա օլան ալի էֆքեարլարընտան թէշ- վիգ օլունտուղու ճիհէթլէ ֆէվգ էլ առնէ իլէրլէմիշ տիր : 1831 տէ Լօնտա- նքն իլք սէրիլի ումուսթիստէ Բուսիա- ըա մախսուս պիր ուսուլու ֆէնն իւղըն եարըլը պիր չէյ կէօրիւլէտի : Իշ պու ֆիլաթիֆիա սէրիլիսինտէ իսէ, Բուսիա- ըն քէնտիլէրինէ մախսուս նէվիճաա պիր ուսուլու ֆէննի, եալընը կիւ- միւշ թագըմար վէ միւճէվհէրի թէլգ- երինաթ վէ սըրմալը վէ իրէքլի իշիւ- մէլէր ֆէննինտէ տէյիւ, պըշագըլըք- տա, մաաթնտէն հէր ճիւն էշեա եա- մագաա, չէօմէքթիլիւքտէ, պիւրօրճու- լուգաա, առնէթա բաաիւգ պաաալար եարմագաա պիւլէ միւշահէտէ օլունտու- ըա Բուսիալըն ֆիւնուտա տայիր իշլէրի- նին քեաֆֆէսինտէ քէնտիլէրինէ մախ- սուս պիրլէր ուսուլ իճաթընա մայիլ, վէ էսիլ Սլալ ֆիւնուտան միւթէալ- լիգ մայիլմաթ արաճաղա մէրադըր օլ- տուգլարը աշիքեար կէօրիւնիւր : Մօս- գուլա գուեաճուլարը սէրիլիսէ կիւ- զէլ էմթաալար իպըաղ էթմիւլէր տիր- լէր, վէ հէման պիւթիւն սէրիլիսէ օն- լարընքինտէն նաղիք գու՝ ումուլ իշ- լէրի եօգ տուր առնիլէպիլիւր : մինէ իշլէրինտէ իսէ, հէրաթնտէն իլէրի տիր- լէր : Պէօնիւք պիր կիւմիւշ գաաթէ հիւզէրինտէ պէօնիւք Բէթրօնու Մօս- գուլաա կիրմէսի թէրսիմ գըլընըր տիր : Պաշգա կիւմիւշ թագըմար իւ- զէրինտէ տալի քէօյլիւլէրին պիր ըադ- աշ, իւշ աթլը պիր Բուսիա գըզաղը, ալ վէ աաքէր թալիմի ըէսիմէ միւշա- հէտէ օլունտուր : Թէլիւնաթա տայիր էշեանքն չօղունտա Բուս քէօյլիւլէրին խուսուտա գարըլըրն ըէսիմէրի կէօ- ըրիւնիւր : Կիւմիւշ վէ ալթուլ իւզըրի- նէ մինէ իշլէրի իսէ զարիֆիւք ճիհէ- թի իլէ մէշուր տըրըր :

Ուրալ տաղարընտան չըգան մալա- լիթ (պիր նէվ գըլմէթլի թաշ) վէ եէշիմ վէ լաճիլէրտ կիւպի զարիֆ թաշ- լարտան եարըլըր թէլիւնաթա տայիր էշեա իսէ զայրէթ կիւզէլ տիր : Պու ճիւնաթալը իւզէրինտէ պաղէն էրէք վէ պաաթմ վէ իւզիւմ վէ տահա նիշէ մէյլէլէր քէնտի տալը ընէքլէր իլէ ըէսիմ օլունտուլար տըր : Մալաթիթ թաշընտան իւշ պուլուգ աեադ երւք- սիքլիլինտէ եէրիլարէ վաղըր տալի վար : Իշպու վաղըրարտան պիր չիֆթի 900 լիւրա իտէր : Սըրմաալ վէ սիմոն վէ իլիէքտէն գաբըլըք, պաղէն տա- լի ընէք ընէք իշլէնիլ Բուսիա գու- մաշարը ըէք մէշուր տուր : Իլիէք- տէն վէ իլիւնտէն վէ փաաուգաա տօ- գունմաշ գումաշար ֆրանտա վէ ին- կիլթիլտա գումաշարընա հէման ֆա- յիգ կէլէպիլիլէր : Զէրքէլ իշի օլա- ըաթ իլիէք վէ սըրմա վէ սիմ իշլէնիլ- չաղըր էլպիտէ վէ սօֆրա թաղըրար տալի վար : Քիւրք թագըմէր իսէ պիւ- լիւն սէրիլիսէ պիրիլիսի տիր : պունիա- ըն իշլիսէ ըէք փաշալըրալաա վար : Գիւշիւք պիր չըգըն պէա սաաուր բար- չալարը 500, վէ սիւնա թիլլէր աէրի- սինտէն զէննէ իշլին պիր քիւրք եա- գաաը 300 լիւրա գըլմէթլինտէ տիր : Գումէլաթիլըքտէն եարըլըր էշեա տա- լի զաեթթ թէմիլ տիր : Պու մաաթէ- տէն էշեա եարմագ ֆէննի Բուսիաւտա հէնուգ եէնի իսէտէ, հալէա օ մէմա-

լիւքտէ եըլտա 1.000.000 լիւրալըքտան զիւտաթ գօմէլաթիլը էշեա եարըլըր : ֆիլթուպուրկտա քիսյին պիր մէքթէ- պը սէնայի օտունտան օյմա էշեաւտան պաղը կիւզէլ նումուշէլէր կէօնտէրմիշ տիր : Պու նումուշէլէրին պիրի սիւնաճ ճէվիլ աղաճընտան պիր սանտալիէէ տիր : սանտալիէէն օթուրաճագ եէ- ըինտէ օթմայա տողըր պիր ճիւն պէ- եադ օտունտան օյմա պիր ըէշիլի սէ- ըիլիլի կէօրիւնիւր : օթուրաճագ եէ- ըին արտընա տողըր իսէ, պիր չիֆթ պիւնապիր էալիվէն վար, սանտալիէնին սըրթը իւզէրինտէ իսէ իսլալ ճիւսինին հարէքթիլին կէօնտէրէն, Աղըր կիթ- ըի չօգ իլէրի կիտէսին՝ զարպը մէսէ- լի Բուս իսանը վէ հուրուֆաթը իլէ հազգ օլունտուլ տուր : Բուսիաւտան բի- աւթար, իւլում վէ ֆիւնուտա տայիր ալաթ վէ քէհիւրպար վէ սապուն վէ էճագ վէ եէլիպալ վէ չէմիլի վէ էլ- պիսէ վէ քէթիլ վէ եալաղը վէ գու- ըու մէյլէ վէ մում վէ չարապ վէ թիւ- լիւն վէ չալտար վէ պուլտայ կիպի զալիլէր սէրիլիլէ կէօնտէրիլիլ տիր : Բուսիա տէվլէթի տալի պիր թագըմ- զիգըլմէթ մաաթնէր վէ եէր ալթըն- տա պուլունան թաշ քէսիլիլ մաաթէ- լէր վէ տէրա քիթալարը վէ թագըմ- լարը կէօնտէրիլ տիր : Խիւլաաթի քէ- լամ, պու իլք տէֆա տըր քի Բուսիա- տա ֆիւնուտ վէ սանալինին թէրագըր- սը հազգընտա թէքմիլ մալիւմաթ թաշիլ օլունտուլ : Բուսիանքն քէնտի էշալիսինին պիւլէմիլէ իշլիլաճաթընը քէնտի զայրէթի իլէ կէօրմէք էֆքեա- ընտա պուլունտուղու իշպու սէրիլիսէ աշիքեար կէօրիւնիւր : պու իսէ պիր միլլէթէ պախի շան վէ էմիլիէթ տիր :

Ի կալկաթ այէ ի 11 էն Բուլիսի ըաա նոր տումարի՝ զհետեւեալ աղգային լուրս հաղորդեն մեզ :

Թագաւորն Բրմաւտանի իմանալով զօման գերա. Գրիգորիս Արքեպիս- կոպոսի ի մայրաքաղաք Եւր Մանթլէ, առաքէ նամ վիղի առ ի հեծնուլ և այնպէս երթալ ի տեսութիւն Իւր. Նո- ըին Սըրազմուլիսին՝ ըստ սովորու- թեան յիշեալ տէրութեան, ներկայա- նայ թագաւորին բոկոտն և ի գուճս անկեալ փրա՝ փրա՝ (Աստուած, Աս- տուած) աղաղակաւ : Նորին սոկեճա- ճանչ վեհափառութիւնն մեծարէ զի եր- Առաջնորդն Նոյնաղայի և Հնդկա- տանի և հրաւիրէ զնա ի սեղան կե- բակոյ : Ն. Սըրազմուլիսին բազմի- ընդ թագաւորին յուտել, որ խոստա- նայ կատարել զհայցուածս Արհայն զոր ինչ և ունիցի : Գրիգորիս սըրազման հայցէ զբարձր ինամատարութիւն իւր ի վերայ Հայ Ժողովրդեան Բրմաւտա- նի և զվերադարձ Գովհանու Ս. Մա- նուկեան, որ պատճառաւ յանցուածոյ միոյ՝ աքսորեալ էր ի մայրաքաղաքէն : Թագաւորն սիրով ընդունի զայս խըն- գիւր և կատարէ : Ելլէ ընծայէ Նորին սըրազմութեան զերկուս արժաթ թը- քսմանս (որ ի բարբառ տեղոյն առի զանգանն) և մի յակիւթի մատանի, ու ըոյ արժէքն առնէ իննէ ոչ աւելի քան զ300 ուսփիս : Ասնն ոմանք թէ թա- գաւորն յանձնեալ է նաև 2000 ուս- փիս (իւր 200 անդ լիւրա) Գրիգորիս սըրազմանին առ ի մատուցանել զնոյն զուճարն ի կողմանէ իւրմէ Վեհ. Կա- թողիկոսին : Գրեւ. Գրիգորիս արքե- պիսկոպոսն իբրև զ10 աւուրս մնալով ի Մանթլէ, վերադառնայ ի Ռանդուս ուստի և այսր, ուր գտանի այժմ :

(Սըրազմ)

Ա Ձ Դ

Համադգեայ ընկերութեան վարժա- ըանին հոգաբարձութիւնը պատու ու- նի ծանուցանելու արգոյ հասարակու- թեան՝ որ սոյն վարժարանին պարգեա- բաշխութեան հանդէսը տեղի պիտի ունենայ կերակի օրը Օգոստոս 1 ժամը 6 յ2ին, և կը խնդրէ որ բարեւեր աղ- գայինք յօժարին պատուել այս տարե- կան հանդէսը իրենց ներկայութեամբ :

ՀԱՅԿԱԿԱՆ

ԳԻՇԵՐՈՒԹԻՒՆ ԿԻՐՈՒՐԱՆ

Օրթաքէյ Տէր-Իսղոյթ Թիւ 92

Ինչպէս Մանգուլի 3181 թուովը ծա- նուցուեցաւ, սոյն Կրթարանն յուլիս 1 էն սկսեալ բացուած է և աշակերտը կընդուն- ուին :

Աշակերտելու փափաքողը պիտի վճարէ ամիսը 2 ոսկի օսմանեան՝ միամեսայ թո- չակէն մինչև վեցամեսայն կանխիկ տալու պայմանաւ :

Աշակերտի մը տարեքը պիտի լինի 8-16 : Զգեաւ, անկողին և անկողնոյ վերաբեր- եալ հանդերձանը ծնողաց կը վերաբերին : Իսկ ուսմանց վերաբերեալ ամենայն ինչ մեր վրայ է :

Ընդարձակ տեղեկութիւնք Մանգուլի վերոյիշեալ թուոյն մէջ հարտարակուած են : աւելին փնտռողը մեզ կը դիմէ ուղղակի ի Հայկական Կրթարանն : Թ. Գուրգէն

Ա. ԱՄԱՐԹԻՆԱՅ

ԱՌԱՋԻՆ

ՄՏԱՄԻՈՒԹԻՆԷ ԲԱՆԱՍՏԵՂԻՍԿԱՆԷ

Թարգմանեաց

Հ. ՍԱՄՈՒԷԼ Ա. ՓԱՆՈՒՐԱՆԱՆ

Ի Միթթարեանց

Վ. Ն. Ն. Տ. Ի

Ս. Ղազար

1876

Համարթին կիպի շուարայի մէշհու- ըտէն օլան պիր զաթըն աաարը պէր- կիւղիտէսի թէրճէմէսի օլուպ, վէ 143 սահիֆէտէն իպարէթ օլտուղու հալ- տէ, սէքիլ բունթօ ուֆադ եազըլար իլէ բէք թէմիլ վէ բէք կիւզէլ սու- ըթթաթ թագալ իտիլիլ օլան պու քի- թապ, քիթապըլարտա իքիլէր պու- չուգ ֆրանգա սաթլըմագա տըր :

Կէրէք շիրի վէ կէրէք գրաբար լի- սանը սէվմէքտէ օլան զէվմէթ մէգա- տիրչինաաանքն, մէղքիւր քիթապը գրաաթ իլէ, հէմ իսթիֆատէ իտիլ, վէ հէմտէ միւթէրճիմի պուլունան միւհէթէրէմ զաթը թէշլիւք իլլէեէէէ- կի մէմուլի գալիտէն տիր :

ԻԼԱՆ

Պիրինճի զէլթին եաղը 62 պին օգ- գա, պէհէր գըլմէթ լաալիսի 6 շէշ- 20 վարաւտան :

Պաշտաթ մուհարրէր իւլ մըղտար ըուղէնի զէլթ, ընսմի կիւմիլիւր, իաղինէյի խասէյէ տլիտ օլարագ, ֆիլի մէղպուր իլէ, թալիպի իւհտէ- սինտէ օլուպ, իշպու թէմիլըր ըու- մինին երիլիմի սէրիլիսին չարչմէ պիս կիւմիւր, գաարըր վերիլէճէկինտէն, թէնիլ իլէ իթսյէ թալիպ օլաւարըն, եէվիլ մէղքիւրէ գաաար, խաղինէյի մէղպուրէ բաարէ մէհիլինէ կէլէլէրի :

ՍԱՀԻԳ ՂԱԶԷԹԱ

ԿԱՐԱՊԵՏ Յ. ՓԱՆՈՒՐԱՆ

Դալաթաա իշէշէնպիլ-բազարընտա Նօ. 41 Իսթի խանընտա